

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE

REFERAT
TIPURI DE SOCIETATI COMERCIALE

CUPRINS

Constituirea societăților comerciale	4
Inmatricularea societății.....	10
Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății	13
Funcționarea societăților comerciale	15
Bilanțul contabil.....	17
Modificarea actului constitutiv	17
Reducerea sau majorarea capitalului social.....	18
Excluderea și retragerea asociaților	20
Dizolvarea, fuziunea și divizarea societăților comerciale	20
Fuziunea și divizarea societăților.....	21
Lichidarea societăților comerciale.....	22

Termenul de societate deriva etimologic din limba latină, de la substantivul *societas* cu sensul de asociație, unire. Din limba latină s-a transmis în limba franceză *société* și în limba italiană *società* .

Sub aspect economic, societatea comercială înseamnă o asociație alcătuită pe baza unor investiții de capital în vederea producerii unor marfuri sau

executarii unor lucrari, prestarii unor servicii cu scopul de a obtine beneficii comune. Pentru ca societatea comerciala sa poata fi constituita ca persoana juridica, trebuie sa aiba la baza un obiect licit in folosul partilor ce se asociaza, precum si un contract de asociere.

Potrivit Legii nr. 31 din 16 noiembrie 1990*) *** Republicată privind societatile comerciale, Publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 33 din 29 ianuarie 1998 societatile comerciale din Romania se vor constitui in una dintre urmatoarele forme:

- a) societate in nume colectiv;
- b) societate in comandita simpla;
- c) societate pe actiuni;
- d) societate in comandita pe actiuni si
- e) societate cu raspundere limitata.

Societatea in nume colectiv (S.N.C.) are drept caracteristica obligatia solidara (in egala masura) si nemarginita (cu intregul patrimoniu) a asociatilor pentru operatiunile desfasurate in numele societatii. Hotararea judecatoreasca obtinuta impotriva societatii este opozabila fiecarui asociat.

Societatea in comandita simpla are doua tipuri de asociati : comanditanti si comanditari. Fata de asociatii comanditari, asociatii comanditanti au in plus dreptul de administrare a societatii. Din punct de vedere al obligatiei pentru operatiunile societatii, comanditanti raspund solidar si nemarginit, in timp ce riscul comanditarilor se limiteaza la capitalul subscris. Comanditarul are dreptul de a cere o copie a bilantului contabil si a contului de profit si pierdere, precum si dreptul de a verifica autenticitatea acestora pe baza documentelor justificative.

Societatea in comandita pe actiuni pastreaza caracteristicile societatii in comandita simpla, cu mentinerea divizarii capitalului social pe actiuni. Administratorii pot fi revocati de catre adunarea generala a asociatilor, iar un asociat ales de administrator devine automat asociat comanditar.

Societatea cu raspundere limitata (S.R.L.) are drept principala caracteristica limitarea raspunderii actionarilor pentru obligatiile societatii la capitalul social subscris de fiecare actionar. Capitalul este impartit in parti sociale care sunt liber transferabile numai intre asociati. Transmiterea catre persoane din afara societatii trebuie aprobata de asociatii care reprezinta cel putin trei patrimi din capitalul social.

Societatea pe actiuni (S.A.) pastreaza limitarea raspunderii la capitalul subscris de fiecare actionar. Dreptul de proprietate asupra actiunilor nominative sau la purtator se transmite liber, fara consimtamantul celorlalti actionari.

Constituirea societăților comerciale

- Societatea în nume colectiv sau în comandita simplă se constituie prin contract de societate, iar societatea pe acțiuni, în comandita pe acțiuni sau cu răspundere limitată se constituie prin contract de societate și statut.
- Societatea cu răspundere limitată se poate constitui și prin actul de voință al unei singure persoane. În acest caz se întocmeste numai statutul.
- Contractul de societate și statutul pot fi încheiate sub forma unui înscris unic, denumit act constitutiv. Când se încheie numai contract de societate sau numai statut, acestea pot fi denumite, de asemenea, act constitutiv. În cuprinsul prezentei legi, denumirea act constitutiv desemnează atât înscrisul unic, cât și contractul de societate și/sau statutul societății. Actul constitutiv se semnează de toți asociații sau, în caz de subscripție publică, de fondatori și se încheie în formă autentică.

- Semnatarii actului constitutiv, precum și persoanele care au un rol determinant în constituirea societății sunt considerați fondatori. Nu pot fi fondatori persoanele care, potrivit legii, sunt incapabile sau care au fost condamnate pentru gestiune frauduloasă, abuz de încredere, fals, uz de fals, înșelăciune, delapidare, marturie mincinoasă, dare sau luare de mită, precum și pentru alte infracțiuni prevăzute de prezenta lege.

• Actul constitutiv al societății în nume colectiv, în comandita simplă sau cu răspundere limitată va cuprinde:

a) numele și prenumele, locul și data nașterii, domiciliul și cetățenia asociaților, persoane fizice; denumirea, sediul și naționalitatea asociaților, persoane juridice. La societatea în comandita simplă se vor arăta asociații comanditari și asociații comanditați;

b) forma, denumirea, sediul și, dacă este cazul, emblema societății;

c) obiectul de activitate al societății, cu precizarea domeniului și a activității principale;

d) capitalul social subscris și cel varsat, cu menționarea aportului fiecărui asociat, în numerar sau în natură, valoarea aportului în natură și modul evaluării, precum și data la care se va varsa integral capitalul social subscris. La societățile cu răspundere limitată se vor preciza numărul și valoarea nominală a părților sociale, precum și numărul părților sociale atribuite fiecărui asociat pentru aportul său;

e) asociații care reprezintă și administrează societatea sau administratorii neasociați, persoane fizice ori juridice, puterile ce li s-au conferit și dacă ei urmează să le exercite împreună sau separat;

- f) partea fiecarui asociat la beneficii si la pierderi;
- g) sediile secundare - sucursale, agentii, reprezentante sau alte asemenea unitati fara personalitate juridica -, atunci cand se infiinteaza o data cu societatea, sau conditiile pentru infiintarea lor ulterioara, daca se are in vedere o atare infiintare;
- h) durata societatii;
- i) modul de dizolvare si de lichidare a societatii.

Actul constitutiv al societatii pe actiuni sau in comandita pe actiuni

va cuprinde:

- a) numele si prenumele, locul si data nasterii, domiciliul si cetatenia asociatilor, persoane fizice; denumirea, sediul si nationalitatea asociatilor, persoane juridice. La societatea in comandita pe actiuni se vor arata asociatii comanditari si asociatii comanditati;
- b) forma, denumirea, sediul si, daca este cazul, emblema societatii;
- c) obiectul de activitate al societatii, cu precizarea domeniului si a activitatii principale;
- d) capitalul social subscris si cel varsat. La constituire, capitalul social subscris, varsat de fiecare actionar, nu va putea fi mai mic de 30% din cel subscris, daca prin lege nu se prevede altfel. Restul de capital social va trebui varsat in termen de 12 luni de la inmatriculare;
- e) valoarea bunurilor constituite ca aport in natura in societate, modul de evaluare si numarul actiunilor acordate pentru acestea;
- f) numarul si valoarea nominala a actiunilor, cu specificarea daca sunt nominative sau la purtator. Daca sunt mai multe categorii de actiuni, se vor arata numarul, valoarea nominala si drepturile conferite fiecarei categorii de actiuni;
- g) numele si prenumele, locul si data nasterii, domiciliul si cetatenia administratorilor, persoane fizice; denumirea, sediul si nationalitatea administratorilor, persoane juridice; garantia pe care administratorii sunt obligati sa o depuna, puterile ce li se confera si daca ei urmeaza sa le exercite impreuna sau separat; drepturile speciale de reprezentare si de administrare acordate unora dintre ei. Pentru societatile in comandita pe actiuni se vor indica comanditatiei care reprezinta si administreaza societatea;
- h) numele si prenumele, locul si data nasterii, domiciliul si cetatenia cenzorilor, persoane fizice; denumirea, sediul si nationalitatea cenzorilor, persoane juridice;
- i) clauze privind conducerea, administrarea, controlul gestiunii si functionarea societatii;

- j) durata societatii;
- k) modul de distribuire a beneficiilor si de suportare a pierderilor;
- l) sediile secundare - sucursale, agentii, reprezentante sau alte asemenea unitati fara personalitate juridica -, atunci cand se infiinteaza o data cu societatea, sau conditiile pentru infiintarea lor ulterioara, daca se are in vedere o atare infiintare;
- m) avantajele rezervate fondatorilor;
- n) actiunile comanditarilor in societatea in comandita pe actiuni;
- o) operatiunile incheiate de asociati in contul societatii ce se constituie si pe care aceasta urmeaza sa le preia, precum si sumele ce trebuie platite pentru acele operatiuni;
- p) modul de dizolvare si de lichidare a societatii.

Societatea pe actiuni se constituie prin subscriere integrala si simultana a capitalului social de catre semnatarii actului constitutiv sau prin subscriptie publica.

- Capitalul social al societatii pe actiuni si al societatii in comandita pe actiuni nu poate fi mai mic de 25.000.000 lei. Potrivit art. VI din Ordonanta de urgenta nr. 32/1997, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 195/1997, societatile pe actiuni, in comandita pe actiuni, si cu raspundere limitata existente, care nu au capitalul social minim prevazut la acest articol, au obligatia sa il completeze in termen de un an de la data intrarii in vigoare a ordonantei de urgenta. Pana la expirarea acestui termen, capitalul social varsat in contul majorarii de capital la societatile pe actiuni si in comandita pe actiuni nu va putea fi mai mic de 30% din cel subscris in acelasi scop.

- Majorarea capitalului social se va putea face si prin utilizarea rezervelor, cu exceptia rezervelor legale, precum si a beneficiilor si primelor legate de capital, inclusiv a diferentelor favorabile din reevaluarea patrimoniului social, ori in alte modalitati permise de lege. In locul completarii capitalului social, aceste societati pot opta pentru transformarea societatii intr-o alta forma la care capitalul social corespunde, transformare care trebuie sa se efectueze in termen de un an de la data intrarii in vigoare a ordonantei de urgenta (27 iulie 1997). In cazul nerespectarii termenului de un an, tribunalul, la cererea statului, prin Ministerul Finantelor, ori a camerei de comert si industrie teritoriale sau a oricarei persoane interesate, va dispune dizolvarea societatii.

- Numarul actionarilor in societatea pe actiuni nu poate fi mai mic de 5.

- Capitalul social al unei societati cu raspundere limitata nu poate fi mai mic de 2.000.000 lei si se divide in parti sociale egale care nu pot fi mai mici de 100.000 lei iar partile sociale nu pot fi reprezentate prin titluri negociabile. In societatea cu raspundere limitata, numarul asociatilor nu poate fi mai mare de 50. In cazul in care, intr-o societate cu raspundere limitata, partile sociale sunt ale unei singure persoane, aceasta, in calitate de asociat unic, are drepturile si obligatiile ce revin, potrivit prezentei legi, adunarii generale a asociatilor. Daca asociatul unic este administrator, ii revin si obligatiile prevazute de lege pentru aceasta calitate. In societatea care se infiinteaza de catre un asociat unic, valoarea aportului in natura va fi stabilita pe baza unei expertize de specialitate.

- O persoana fizica sau o persoana juridica nu poate fi asociat unic decat intr-o singura societate cu raspundere limitata. O societate cu raspundere limitata nu poate avea ca asociat unic o alta societate cu raspundere limitata, alcatuita dintr-o singura persoana.

- Aporturile in numerar sunt obligatorii la constituirea oricarei forme de societate. Aporturile in natura sunt admise la toate formele de societate. Aceste aporturi se realizeaza prin transferarea drepturilor corespunzatoare si prin predarea efectiva catre societate a bunurilor aflate in stare de utilizare. Aporturile in creante sunt liberate potrivit art. 84. Asemenea aporturi nu sunt admise la societatile pe actiuni care se constituie prin subscriptie publica si nici la societatile in comandita pe actiuni sau cu raspundere limitata. Prestatiile in munca nu pot constitui aport la formarea sau majorarea capitalului social.

Asociatii in societatea in nume colectiv si asociatii comanditati se pot obliga la prestatii in munca cu titlu de aport social dar care nu pot constitui aport la formarea sau la majorarea capitalului social. In schimbul acestui aport, asociatii au dreptul sa participe, potrivit actului constitutiv, la impartirea beneficiilor si a activului social, ramanand, totodata, obligati sa participe la pierderi.

La autentificarea actului constitutiv se va prezenta dovada eliberata de oficiul registrului comertului privind disponibilitatea firmei si a emblemei.

Formalitati specifice pentru constituirea societatii pe actiuni prin subscriptie publica

- Cand societatea pe actiuni se constituie prin subscriptie publica, fondatorii vor intocmi un prospect de emisiune, .Prospectul de emisiune semnat

de fondatori in forma autentica va trebui depus, inainte de publicare, la oficiul registrului comertului din judetul in care se va stabili sediul societatii. . Prospectele de emisiune care nu cuprind toate mentiunile sunt nule. Subscriitorul nu va putea invoca aceasta nulitate, daca a luat parte la adunarea constitutiva sau daca a exercitat drepturile si indatoririle de actionar.

- Subscrierile de actiuni se vor face pe unul sau pe mai multe exemplare ale prospectului de emisiune al fondatorilor, vizate de judecatorul delegat. Subscrierea va cuprinde: numele si prenumele sau denumirea, domiciliul ori sediul subscriitorului; numarul, in litere, al actiunilor subscribe; data subscrierii si declaratia expresa ca subscriitorul cunoaste si accepta prospectul de emisiune. Participarile la beneficiile societatii, rezervate de fondatori in folosul lor, desi acceptate de subscriitori, nu au efect decat daca vor fi aprobate de adunarea constitutiva.

Cel mai tarziu in termen de 15 zile de la data inchiderii subscrierii, fondatorii vor convoca adunarea constitutiva, printr-o instiintare publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea a IV-a, si in doua ziare cu larga raspandire, cu 15 zile inainte de data fixata pentru adunare. Instiintarea va cuprinde locul si data adunarii, care nu poate depasi doua luni de la data inchiderii subscrierii, si precizarea problemelor care vor face obiectul discutiilor.

- Societatea se poate constitui numai daca intregul capital social a fost scris si fiecare acceptant a varsat in numerar jumatate din valoarea actiunilor subscribe la Casa de Economii si Consemnatiuni ori la o societate bancara sau la una dintre unitatile acestora. Restul din capitalul social scris va trebui varsat in termen de 12 luni de la inmatriculare. Actiunile ce reprezinta aporturi in natura vor trebui acoperite integral. Daca subscrierile publice depasesc capitalul social prevazut in prospectul de emisiune sau sunt mai mici decat acesta, fondatorii sunt obligati sa supuna aprobarii adunarii constitutive majorarea sau, dupa caz, reducerea capitalului social la nivelul subscriptiei.

Fondatorii sunt obligati sa intocmeasca o lista a celor care, acceptand subscriptia, au dreptul sa participe la adunarea constitutiva, cu mentionarea numarului actiunilor fiecaruia. Aceasta lista va fi afisata la locul unde se va tine adunarea, cu cel putin 5 zile inainte de adunare. Adunarea alege un presedinte si doi sau mai multi secretari. Participarea acceptantilor se va constata prin liste de prezenta, semnate de fiecare dintre ei si vizate de presedinte si de unul dintre secretari. Oricare acceptant are dreptul sa faca observatii asupra listei afisate de fondatori, inainte de a se intra in ordinea de zi a adunarii, care va decide asupra observatiilor.

•In adunarea constitutiva, fiecare acceptant are dreptul la un vot, indiferent de actiunile subscrise. El poate fi reprezentat si prin procura speciala. Nimeni nu poate reprezenta mai mult de 5 acceptanti. Acceptantii care au constituit aporturi in natura nu au drept de vot in deliberarile referitoare la aporturile lor, chiar daca ei sunt si subscriitori de actiuni in numerar ori se prezinta ca mandatar ai altor acceptanti. Adunarea constitutiva este legala daca sunt prezenti jumatate plus unu din numarul acceptantilor si ia hotarari cu votul majoritatii simple a celor prezenti.

Daca exista aporturi in natura, avantaje rezervate fondatorilor, operatiuni incheiate de fondatori in contul societatii ce se constituie si pe care aceasta urmeaza sa le ia asupra sa, adunarea constitutiva numeste, in conditiile art. 38, unul sau mai multi experti, care isi vor da avizul asupra evaluarilor. Daca majoritatea ceruta nu poate fi intrunita, desemnarea expertilor se va face de judecatorul delegat, la cererea oricarui acceptant.

•Dupa ce expertii au depus raportul de evaluare, fondatorii convoaca din nou adunarea constitutiva. Daca valoarea aporturilor in natura, stabilita de experti, este inferioara cu o cincime aceleia prevazute de fondatori in prospectul de emisiune, oricare acceptant se poate retrage, anuntandu-i pe fondatori, pana la data fixata pentru adunarea constitutiva. Actiunile revenind acceptantilor care s-au retras pot fi preluate de fondatori in termen de 30 de zile, sau, ulterior, de alte persoane, pe cale de subscriptie publica.

Adunarea constitutiva are urmatoarele obligatii:

- verifica existenta varsamintelor;
- examineaza si valideaza raportul expertilor de evaluare a aporturilor in natura; aproba participarile la beneficii ale fondatorilor si operatiunile incheiate in contul societatii;
- discuta si aproba actul constitutiv al societatii, membrii prezenti reprezentand, in acest scop, si pe cei absenti, si desemneaza pe aceia care se vor prezenta pentru autentificarea actului si indeplinirea formalitatilor cerute pentru constituirea societatii;
- numeste pe administratori si cenzori.

Varsamintele efectuate, pentru constituirea societatii prin subscriptie publica vor fi predate persoanelor insarcinate cu incasarea lor, prin actul constitutiv, iar in lipsa unei dispozitii, persoanelor desemnate prin decizia consiliului de administratie, dupa prezentarea certificatului la oficiul registrului comertului, din care rezulta inmatricularea societatii. Daca constituirea societatii nu a avut loc, restituirea varsamintelor se va face direct acceptantilor. Fondatorii iau

asupra lor consecintele actelor si ale cheltuielilor necesare constituirii societatii, iar daca, din orice cauza, aceasta nu se va constitui, ei nu se pot indrepta impotriva acceptantilor. Fondatorii sunt obligati sa predea administratorilor documentele si corespondenta referitoare la constituirea societatii.

- Fondatorii si primii administratori sunt solidar raspunzatori, din momentul constituirii societatii, fata de societate si de terti pentru:
  - subscrierea integrala a capitalului social si efectuarea varsamintelor stabilite de lege sau de actul constitutiv;
  - existenta aporturilor in natura;
  - veridicitatea publicatiilor facute in vederea constituirii societatii.

Fondatorii sunt raspunzatori, de asemenea, de valabilitatea operatiunilor incheiate in contul societatii inainte de constituire si luate de aceasta asupra sa. Adunarea generala nu va putea da descarcare fondatorilor si primilor administratori, pentru raspunderea ce le revine, timp de 5 ani.

• Adunarea constitutiva va hotari asupra cotei de participare din beneficiul net ce revine fondatorilor unei societati constituite prin subscriptie publica. Cota prevazuta nu poate depasi 6% din beneficiul net si nu poate fi acordata pentru o perioada mai mare de 5 ani de la data constituirii societatii. In cazul majorarii capitalului social, drepturile fondatorilor vor putea fi exercitate numai asupra beneficiului corespunzator capitalului social initial. De dispozitiile acestui articol pot beneficia numai persoanele fizice carora li s-a recunoscut calitatea de fondator prin actul constitutiv. In caz de dizolvare anticipata a societatii, fondatorii au dreptul sa ceara daune de la societate, daca dizolvarea s-a facut in fraudarea drepturilor lor. Dreptul la actiune in daune se prescrie prin trecerea a 6 luni de la data adunarii generale a actionarilor care a hotarat dizolvarea anticipata.

Inmatricularea societatii

• In termen de 15 zile de la data autentificarii actului constitutiv, fondatorii sau administratorii societatii, ori un imputernicit al acestora, vor cere inmatricularea societatii in registrul comertului in a carui raza teritoriala isi va avea sediul societatea. Cererea va fi insotita de:

- a) actul constitutiv al societatii;
- b) dovada efectuării varsamintelor in conditiile actului constitutiv;

- c) actele privind proprietatea asupra aporturilor in natura, iar in cazul in care printre ele figureaza si imobile, certificatul constatator al sarcinilor de care sunt grevate;
- d) actele constatatoare ale operatiunilor incheiate in contul societatii si aprobate de asociati;
- e) declaratia pe propria raspundere a fondatorilor, a administratorilor si a cenzorilor ca indeplinesc conditiile prevazute de prezenta lege.

Toate avizele sau actele de autorizare, eliberate de catre autoritatile publice in functie de obiectul de activitate al unei societati, vor fi solicitate de catre oficiul registrului comertului, in termen de 5 zile de la inregistrarea cererii, iar autoritatile competente vor trebui sa emita avizele sau actele de autorizare in termen de 15 zile. Nu este necesar a se depune avizele sau autorizarile tehnice si nici cele a caror eliberare este legal conditionata de inmatricularea societatii.

Controlul legalitatii actelor sau faptelor care, potrivit legii, se inregistreaza in registrul comertului se exercita de justitie printr-un judecator delegat. La inceputul fiecarui an judecatoresc, presedintele tribunalului va delega, la oficiul registrului comertului, unul sau mai multi judecatori ai tribunalului. Judecatorul delegat va putea dispune efectuarea unei expertize, in contul partilor, precum si administrarea altor dovezi.

•La societatile pe actiuni, daca exista aporturi in natura, avantaje rezervate fondatorilor, operatiuni incheiate de fondatori in contul societatii ce se constituie si pe care aceasta urmeaza sa le ia asupra sa, judecatorul delegat numeste, in termen de 5 zile de la inregistrarea cererii, unul sau mai multi experti din lista expertilor autorizati. Acestia vor intocmi un raport cuprinzand descrierea si modul de evaluare a fiecarui bun aportat si vor evidentia daca valoarea acestuia corespunde numarului si valorii actiunilor acordate in schimb, precum si alte elemente indicate de judecatorul delegat. Pentru bunurile mobile noi va fi luata in considerare factura. Raportul va fi depus in termen de 15 zile la oficiul registrului comertului si va putea fi examinat de creditorii personali ai asociatilor sau de alte persoane. La cererea si pe cheltuiala acestora, li se pot elibera copii integrale sau partiale de pe raport.

Nu pot fi numiti experti:

- rudele sau afinii pana la gradul al patrulea inclusiv, ori sotii acelora care au constituit aporturi in natura sau ai fondatorilor;
- persoanele care primesc, sub orice forma, pentru functiile pe care le indeplinesc, altele decat aceea de expert, un salariu sau o remuneratie de la fondatori sau de la cei care au constituit aporturi in natura.

In cazul in care cerintele legale sunt indeplinite, judecatorul delegat, prin incheiere, pronuntata in termen de 5 zile de la indeplinirea acestor cerinte, va autoriza constituirea societatii si va dispune inmatricularea ei in registrul comertului, in conditiile prevazute de legea privind acest registru.

•O data cu efectuarea inmatricularii, incheierea judecatorului delegat se comunica, din oficiu, Monitorului Oficial al Romaniei, spre publicare, pe cheltuiala partilor, precum si administratiei financiare in raza careia se afla sediul societatii pentru evidenta fiscala, cu mentionarea numarului de inmatriculare in registrul comertului. La cererea si pe cheltuiala partilor, actul constitutiv, vizat de judecatorul delegat, se publica in acelasi Monitor Oficial, al Romaniei, Partea a IV-a, integral sau in extras.

In cazul societatilor in nume colectiv sau in comandita simpla, in Monitorul Oficial al Romaniei se poate publica numai un extras al incheierii, vizat de judecatorul delegat, care va cuprinde: data incheierii, datele de identificare a asociatilor, denumirea si, daca exista, emblema societatii, sediul, forma, obiectul de activitate pe scurt, capitalul social, durata societatii, numarul de inmatriculare in registrul comertului.

Filiarele sunt societati comerciale cu personalitate juridica si se infiinteaza intr-una dintre formele de societate enumerate la art. 2 si in conditiile prevazute pentru acea forma. Ele vor avea regimul juridic al formei de societate in care s-au constituit.

Sucursalele sunt dezmembraminte fara personalitate juridica ale societatilor comerciale si se inmatriculeaza, inainte de inceperea activitatii lor, in registrul comertului din judetul in care vor functiona. Daca sucursala se infiinteaza intr-o localitate din acelasi judet sau in aceeaasi localitate cu societatea fondatoare, ea se va inmatricula in acelasi registru al comertului, inasa distinct, ca inmatriculare independenta. Regimul juridic al sucursalei se aplica oricarui alt sediu secundar, indiferent de denumirea lui, caruia societatea care il infiinteaza ii atribuie statut de sucursala.

Celelalte sedii secundare - agentii, reprezentante sau alte asemenea sedii - se mentioneaza numai in cadrul inmatricularii societatii in registrul comertului sediului principal.

Societatile comerciale straine pot infiinta in Romania, cu respectarea legii romane, filiale, precum si sucursale, agentii, reprezentante sau alte sedii secundare, daca acest drept le este recunoscut de legea statutului lor organic.

Reprezentantii societatii sunt obligati sa depuna la oficiul registrului comertului semnaturile lor, in termen de 15 zile de la data inmatricularii societatii, daca au fost numiti prin actul constitutiv, iar cei alesi in timpul functionarii societatii, in termen de 15 zile de la alegere.

Efectele incalcarii cerintelor legale de constituire a societatii

Cand actul constitutiv nu cuprinde mentiunile prevazute de lege ori cuprinde clauze prin care se incalca o dispozitie imperativa a legii sau cand nu s-a indeplinit o cerinta legala pentru constituirea societatii, judecatorul delegat, din oficiu sau la cererea oricarui asociat ori a altor persoane interesate, va respinge, prin incheiere, motivat, cererea de inmatriculare, in afara de cazul in care asociatii inlatura asemenea neregularitati. Judecatorul delegat va lua act in incheiere de regularizare efectuat

In cazul in care fondatorii sau reprezentantii societatii nu au cerut inmatricularea ei in termen legal, oricare asociat poate cere oficiului registrului comertului efectuarea inmatricularii, dupa ce, prin notificare sau scrisoare recomandata, i-a pus in intarziere, iar ei nu s-au conformat in cel mult 8 zile de la primire. Daca, totusi, inmatricularea nu s-a efectuat in termenele prevazute de alineatul precedent, asociatii sunt eliberati de obligatiile ce decurg din subscriptiile lor, dupa trecerea a 3 luni de la data autentificarii actului constitutiv, in afara de cazul in care acesta prevede altfel. Daca un asociat a cerut indeplinirea formalitatilor de inmatriculare, nu se va mai putea pretinde de nici unul dintre ei eliberarea de obligatiile ce decurg din subscriptie

In cazul unor neregularitati constatate dupa inmatriculare, societatea este obligata sa ia masuri pentru inlaturarea lor, in cel mult 8 zile de la data constatarii acelor neregularitati. Daca societatea nu se conformeaza, orice persoana interesata poate cere tribunalului sa oblige organele societatii, sub sanctiunea platii de daune cominatorii, sa le regularizeze. Fondatorii, reprezentantii societatii, precum si primii membri ai organelor de conducere, de administrare si de control ale societatii raspund nelimitat si solidar pentru prejudiciul cauzat prin neregulariti.

Actele sau faptele, pentru care nu s-a efectuat publicitatea prevazuta de lege, nu pot fi opuse tertilor, in afara de cazul in care societatea face dovada ca acestia le cunosteau. Operatiunile efectuate de societate inainte de a 16-a zi de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei a incheierii judecatorului delegat nu sunt opozabile tertilor, care dovedesc ca au fost in imposibilitate de a lua cunostinta despre ele. Tertii pot invoca insa actele sau faptele cu privire la care nu s-a indeplinit publicitatea, in afara de cazul in care omisiunea publicitatii le lipseste de efecte.

•Societatea este obligata sa verifice identitatea dintre textul depus la oficiul registrului comertului si cel publicat in Monitorul Oficial al Romaniei sau in presa. In caz de neconcordanza, tertii pot opune societatii oricare dintre

texte, in afara de cazul in care societatea face dovada ca ei cunosteau textul deus la oficiul registrului comertului.

Fondatorii, reprezentantii si alte persoane, care au lucrat in numele unei societati in curs de constituire, raspund solidar si nelimitat fata de terti pentru actele juridice incheiate cu acestia in contul societatii, in afara de cazul in care societatea, dupa ce a dobandit personalitate juridica, le-a preluat asupra sa. Actele astfel preluate sunt considerate a fi fost ale societatii inca de la data incheierii lor

Nici societatea si nici tertii nu pot opune, pentru a se sustrage de la obligatiile asumate, o neregularitate in numirea reprezentantilor, administratorilor sau a altor persoane care fac parte din organele societatii, atunci cand aceasta numire a fost publicata in conformitate cu legea. Societatea nu poate invoca fata de terti numirile in functiile mentionate in alineatul precedent sau incetarea acestor functii, daca ele nu au fost publicate in conformitate cu legea.

In raporturile cu tertii, societatea pe actiuni, in comandita pe actiuni sau cu raspundere limitata este angajata prin actele organelor sale, chiar daca aceste acte depasesc obiectul de activitate, in afara de cazul in care ea dovedeste ca tertii cunosteau sau, in imprejurarile date, trebuia sa cunoasca depasirea acestuia. Publicarea actului constitutiv nu poate constitui, singura, dovada cunoasterii. Clauzele actului constitutiv ori hotararile organelor statutare ale societatilor prevazute in alineatul precedent, care limiteaza puterile conferite de lege acestor organe, sunt inopozabile tertilor, chiar daca au fost publicate. Nulitatea unei societati inmatriculate in registrul comertului poate fi declarata de tribunal numai atunci cand:

a) lipseste actul constitutiv sau cand acesta nu a fost incheiat in forma autentica;

b) toti fondatorii au fost potrivit legii, incapabili, la data constituirii societatii;

c) obiectul de activitate al societatii este ilicit sau contrar ordinii publice;

d) lipseste incheierea judecatorului delegat de inmatriculare a societatii;

e) lipseste autorizarea legala administrativa de constituire a societatii;

f) actul constitutiv nu prevede denumirea societatii, obiectul sau de activitate, aporturile asociatilor si capitalul social subscris;

g) s-au incalcat dispozitiile legale privind capitalul social minim, subscris si varsat;

h) nu s-a respectat numarul minim de asociati, prevazut de lege.

Nulitatea nu poate fi declarata in cazul in care cauza ei, invocata in cererea de anulare, a fost inlaturata inainte de a se pune concluzii in fond la tribunal. Pe data la care hotararea judecatoreasca de declarare a nulitatii a devenit

irevocabila, societatea inceteaza fara efect retroactiv si intra in lichidare. Dispozitiile legale privind lichidarea societatilor ca urmare a dizolvarii se aplica in mod corespunzator. prin hotararea judecatoreasca de declarare a nulitatii se vor numi si lichidatorii societatii. Declararea nulitatii societatii nu aduce atingere actelor incheiate in numele sau. Nici societatea si nici asociatii nu pot opune tertilor de buna-credinta nulitatea societatii.

Functionarea societatilor comerciale

In lipsa de stipulatie contrara, bunurile constituite ca aport in societate devin proprietatea acesteia din momentul inmatricularii ei in registrul comertului. Asociatul care intarzie sa depuna aportul social este raspunzator de daunele pricinuite, iar daca aportul a fost stipulat in numerar este obligat si la plata dobanzilor legale din ziua in care trebuia sa faca varsamantul.

Pe durata societatii, creditorii asociatului pot sa-si exercite drepturile lor numai asupra partii din beneficiile cuvenite asociatului dupa bilantul contabil, iar dupa dizolvarea societatii asupra partii ce i s-ar cuveni prin lichidare. Creditorii pot totusi popri, in timpul duratei societatii, partile ce s-ar cuveni asociatilor prin lichidare sau pot sechestra si vinde actiunile debitorului lor.

- (●) Cota-parte din beneficiu ce se va plati fiecarui asociat constituie dividend.
- (●) Dividendele se vor plati asociatilor proportional cu cota de participare la capitalul social varsat, daca prin actul constitutiv nu s-a prevazut altfel.
- (●) Nu se vor putea distribui dividende decat din beneficiile reale.
- (●) Dividendele platite contrar dispozitiilor de mai sus se vor restitui.
- (●) Dreptul la actiunea de restituire a dividendelor se prescrie in termen de 3 ani de la data distribuirii lor.
- (●) Dividendele care se cuvin dupa data transmiterii actiunilor apartin cesionarului, in afara de cazul in care partile au convenit altfel.

Daca se constata o micorare a capitalului social, acesta va trebui intregit sau redus, mai inainte de a se putea face vreo repartizare sau distribuire de beneficiu

Administratorii:

-pot face toate operatiunile cerute pentru aducerea la indeplinire a obiectului de activitate al societatii, afara de restrictiile aratate in actul constitutiv.

-sunt obligati sa ia parte la toate adunarile societatii, la consiliile de administratie si la organele de conducere similare acestora.

Administratorii care au dreptul de a reprezenta societatea nu il pot transmite decat daca aceasta facultate li s-a acordat in mod expres. Administratorul care, fara drept, isi substituie alta persoana raspunde solidar cu aceasta pentru eventualele pagube produse societatii.

Obligatiile si raspunderea administratorilor sunt reglementate de dispozitiile referitoare la mandat si de cele special prevazute in aceasta lege.

Administratorii sunt solidar raspunzatori fata de societate pentru:

- a) realitatea varsamintelor efectuate de asociati;
- b) existenta reala a dividendelor platite;
- c) existenta registrelor cerute de lege si corecta lor tinere;
- d) exacta indeplinire a hotararilor adunarilor generale;
- e) stricta indeplinire a indatoririlor pe care legea, actul constitutiv le impun.

Actiunea in raspundere impotriva administratorilor apartine si creditorilor societatii, insa acestia o vor putea exercita numai in caz de faliment al societatii.

Functionarea societatilor cu raspundere limitata:

Adunarea asociatilor are urmatoarele obligatii principale:

- a) sa aprobe bilantul contabil si sa stabileasca repartizarea beneficiului net;
- b) sa desemneze pe administratori si cenzori, sa-i revoce si sa le dea descarcare de activitatea lor;
- c) sa decida urmarirea administratorilor si cenzorilor pentru daunele pricinuite societatii, desemnand si persoana insarcinata sa o exercite;
- d) sa modifice actul constitutiv.

Administratorii sunt obligati sa convoace adunarea asociatilor la sediul social, cel putin o data pe an sau de cate ori este necesar. Un asociat sau un numar de asociati, ce reprezinta cel putin o patrime din capitalul social, vor putea cere convocarea adunarii generale, aratand scopul acestei convocari.

Convocarea adunarii se va face in forma prevazuta in actul constitutiv, iar lipsa unei dispozitii speciale, prin scrisoare recomandata, cu cel putin 10 zile inainte de ziua fixata pentru tinerea acesteia, aratandu-se ordinea de zi.

Societatea este administrata de unul sau mai multi administratori, asociati sau neasociati, numiti prin actul constitutiv sau de adunarea generala. Administratorii nu pot primi, fara autorizarea adunarii asociatilor, mandatul de administrator in alte societati concurente sau avand acelasi obiect de activitate, nici sa faca acelasi fel de comert ori altul concurent pe cont propriu sau pe contul altei persoane fizice sau juridice, sub sanctiunea revocarii si raspunderii pentru daune.

Societatea trebuie sa tina, prin grija administratorilor, un registru al asociatilor, in care se vor inscrie, dupa caz, numele si prenumele, denumirea, domiciliul sau sediul fiecarui asociat, partea acestuia din capitalul social, transferul partilor sociale sau orice alta modificare privitoare la acestea. Societatea cu raspundere limitata nu poate emite obligatiuni.

Bilantul contabil

Bilantul contabil al societatii si contul de profit si pierderi vor fi intocmite dupa normele prevazute pentru societatea pe actiuni. Dupa aprobarea de catre adunarea generala a asociatilor, ele vor fi depuse de administratori, in termen de 15 zile, la administratia financiara. Un exemplar al bilantului contabil si al contului de profit si pierderi, vizat de administratia financiara, va fi depus la oficiul registrului comertului. Dispozitiile prevazute pentru fondurile de rezerva la societatea pe actiuni, ca si acelea privitoare la reducerea capitalului social, se aplica si societatilor cu raspundere limitata.

Modificarea actului constitutiv

Actul constitutiv poate fi modificat de asociati, cu respectarea conditiilor de fond si de forma prevazute pentru incheierea lui. Modificarile privind mutarea sediului societatii in alta localitate, schimbarea obiectului principal de activitate, modificarea capitalului social, fuziunea si divizarea, reducerea sau prelungirea duratei societatii, dizolvarea si lichidarea ei se vor mentiona in registrul comertului numai in baza incheierii judecatorului delegat. Celelalte modificari se vor mentiona, cu respectarea dispozitiilor legale, in baza rezolutiei directorului registrului comertului. Aceasta rezolutie are, in mod corespunzator, regimul legal al incheierii judecatorului delegat.

Actul aditional cuprinzand textul integral al prevederilor actului constitutiv, modificate, se depune la oficiul registrului comertului si se mentioneaza in acest registru, dupa care se transmite, din oficiu, Monitorului Oficial al Romaniei, spre publicare, pe cheltuiala societatii.

Actul modificator al actului constitutiv al unei societati in nume colectiv sau in comandita simpla, in forma autentica, se depune la oficiul registrului comertului si se mentioneaza in acest registru, fara a fi obligatorie publicarea lui in Monitorul Oficial al Romaniei.

Daca se aduc mai multe modificari actului constitutiv, fie concomitent fie succesiv, acesta va fi actualizat cu toate modificarile la zi si, in aceasta forma, va fi depus la oficiul registrului comertului. In forma actualizata potrivit alineatului precedent, se pot omite numele sau denumirea si celelalte date de identificare ale fondatorilor si ale primilor membri ai organelor societatii. Omisiunea este permisa numai daca au trecut cel putin 5 ani de la data inmatricularii societatii si numai daca actul constitutiv nu prevede altfel.

Schimbarea formei societatii, prelungirea duratei ei sau alte modificari ale actului constitutiv al societatii nu atrag crearea unei persoane juridice noi.

Reducerea sau majorarea capitalului social

(1) Capitalul social poate fi redus prin:

- a) micșorarea numărului de acțiuni sau părți sociale;
- b) reducerea valorii nominale a acțiunilor sau a părților sociale;
- c) dobândirea propriilor acțiuni, urmată de anularea lor.

(2) Capitalul social mai poate fi redus, atunci când reducerea nu este motivată de pierderi, prin:

- a) scutirea totală sau parțială a asociaților de varsămintele datorate;
- b) restituirea către acționari a unei cote-părți din aporturi, proporțională cu reducerea capitalului social și calculată egal pentru fiecare acțiune sau parte socială;
- c) alte procedee prevăzute de lege.

Reducerea capitalului social va putea fi făcută numai după trecerea a două luni din ziua în care hotărârea a fost publicată în Monitorul Oficial al României. Hotărârea va trebui să respecte minimul de capital social, atunci când legea îl fixează, să arate motivele pentru care se face reducerea și procedeele ce va fi utilizat pentru efectuarea ei.

Când societatea a emis obligațiuni, nu se va putea proceda la reducerea capitalului social prin restituiri făcute acționarilor din sumele rambursate în contul acțiunilor, decât în proporție cu valoarea obligațiilor rambursate.

Capitalul social se poate mari prin emisiunea de actiuni noi sau prin majorarea valorii nominale a actiunilor existente in schimbul unor noi aporturi in numerar si/sau in natura. De asemenea, actiunile noi sunt liberate prin incorporarea rezervelor, cu exceptia rezervelor legale, precum si a beneficiilor sau a primelor de emisiune, ori prin compensarea unor creante lichide si exigibile asupra societatii cu actiuni ale acesteia.

Diferentele favorabile din reevaluarea patrimoniului social pot fi incluse in rezerve si utilizate pentru majorarea capitalului social.

Marirea capitalului social prin majorarea valorii nominale a actiunilor poate fi hotarata numai cu votul tuturor actionarilor, in afara de cazul cand este realizata prin incorporarea rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune.

Societatea pe actiuni isi va putea majora capitalul social, cu respectarea dispozitiilor prevazute pentru constituirea societatii. In caz de subscriptie publica, prospectul de emisiune, purtand semnaturile autentice a doi dintre administratori, va fi depus la registrul comertului pentru indeplinirea formalitatilor si va cuprinde:

- a) data si numarul inmatricularii societatii in registrul comertului;
- b) denumirea si sediul societatii;
- c) capitalul social subscris si varsat;
- d) numele si prenumele administratorilor, cenzorilor si domiciliul lor;
- e) ultimul bilant contabil aprobat, contul de profit si pierderi si raportul cenzorilor;
- f) dividendele platite in ultimii 5 ani sau de la constituire, daca, de la aceasta data, au trecut mai putin de 5 ani;
- g) obligatiunile emise de societate;
- h) hotararea adunarii generale privitoare la noua emisiune de actiuni, valoarea totala a acestora, numarul si valoarea lor nominala, felul lor, relatii privitoare la aporturi, altele decat in numerar, si avantajele acordate acestora, precum si data de la care se vor plati dividendele.

Acceptantul va putea invoca nulitatea prospectului de emisiune ce nu cuprinde toate mentiunile aratate, daca nu a exercitat in nici un mod drepturile si obligatiile sale de actionar.

Majorarea capitalului social al unei societati prin oferta publica de valori mobiliare, definita ca atare prin Legea nr. 52/1994, este supusa acelei legi. In caz de majorare a capitalului social, prin oferta publica, administratorii sunt solidar raspunzatori de exactitatea celor aratate in prospectul de emisiune, in publicatiile facute de societate sau in cererile adresate oficiului registrului comertului, in vederea majorarii capitalului social.

Daca majorarea capitalului social se face prin aporturi in natura, adunarea generala extraordinara, care a hotarat aceasta, va numi unul sau mai multi experti pentru evaluarea acestor aporturi. Aporturi in creante nu sunt admise. Dupa depunerea raportului de expertiza, adunarea generala extraordinara convocata din nou, avand in vedere concluziile expertilor, poate hotari majorarea capitalului social. Hotararea adunarii generale trebuie sa cuprinda descrierea aporturilor in natura, numele persoanelor ce le efectueaza si numarul actiunilor ce se vor emite in schimb.

Actiunile emise pentru majorarea capitalului social vor fi oferite spre subscriere in primul rand celorlalti actionari, in proportie cu numarul actiunilor pe care le posedea si cu obligatia ca acestia sa-si exercite dreptul lor de preferinta in termenul hotarat de adunarea generala, daca in actul constitutiv nu se prevede altfel. Dupa expirarea acestui termen, actiunile vor putea fi subscribe de public.

Excluderea si retragerea asociatilor

(1) Poate fi exclus din societatea in nume colectiv, in comandita simpla sau cu raspundere limitata:

- a) asociatul care, pus in intarziere, nu aduce aportul la care s-a obligat;
- b) asociatul cu raspundere nelimitata in starea de faliment sau care a devenit legalmente incapabil;
- c) asociatul cu raspundere nelimitata care se amesteca fara drept in administratie
- d) asociatul administrator care comite frauda in dauna societatii sau se serveste de semnatura sociala sau de capitalul social in folosul lui sau al altora.

Dizolvarea, fuziunea si divizarea societatilor comerciale

Societatea se dizolva prin:

- a) trecerea timpului stabilit pentru durata societatii;
- b) imposibilitatea realizarii obiectului de activitate al societatii sau realizarea acestuia;
- c) declararea nulitatii societatii;
- d) hotararea adunarii generale;
- e) hotararea tribunalului, la cererea oricarui asociat, pentru motive temeinice, precum neintelegerile grave dintre asociati, care impiedica functionarea societatii;
- f) falimentul societatii;

g) alte cauze prevazute de lege sau de actul constitutiv al societatii.
Societatea pe actiuni se dizolva:

- a) cand capitalul social se reduce sub minimul legal;
- b) cand numarul actionarilor scade sub minimul legal.

Societatea in comandita pe actiuni sau cu raspundere limitata se dizolva in cazul pierderii unei jumatați din capitalul sau social sau, dupa caz, al reducerii lui sub minimul legal.

Societatile in nume colectiv sau cu raspundere limitata se dizolva prin falimentul, incapacitatea, excluderea, retragerea sau decesul unuia dintre asociati, cand, datorita acestor cauze, numarul asociatilor s-a redus la unul singur. Se excepteaza cazul cand in actul constitutiv exista clauza de continuare cu mostenitorii sau cand asociatul ramas hotaraste continuarea existentei societatii sub forma societatii cu raspundere limitata cu asociat unic.

Dizolvarea societatilor comerciale trebuie sa fie inregistrata in registrul comertului si publicata in Monitorul Oficial al Romaniei.

Fuziunea si divizarea societatilor

Fuziunea se face prin absorbirea unei societati de catre o alta societate sau prin contopirea a doua sau mai multe societati pentru a alcatui o societate noua.

Divizarea se face prin impartirea intregului patrimoniu al unei societati care isi inceteaza existenta intre doua sau mai multe societati existente sau care iau astfel fiinta.

Societatea nu isi inceteaza existenta, in cazul in care o parte din patrimoniul ei se desprinde si se transmite catre una sau mai multe societati existente sau care iau astfel fiinta. Fuziunea sau divizarea se hotaraste de fiecare societate in parte, in conditiile stabilite pentru modificarea actului constitutiv al societatii. Daca, prin fuziune sau divizare, se infiinteaza o noua societate, aceasta se constituie in conditiile prevazute de prezenta lege pentru forma de societate convenita. Fuziunea sau divizarea are ca efect dizolvarea, fara lichidare, a societatii care isi inceteaza existenta si transmiterea universală a patrimoniului sau catre societatea sau societatile beneficiare, in starea in care se gaseste la data fuziunii sau a divizării, in schimbul atribuirii de actiuni sau de parti sociale ale acestora catre asociatii societatii care inceteaza si, eventual, a unei sume in bani, care nu poate depasi 10% din valoarea nominala a actiunilor sau a partilor sociale atribuite.

Fuziunea sau divizarea are loc la urmatoarele date:

- a) in cazul constituirii uneia sau mai multor societatii noi, la data inmatricularii in registrul comertului a noii societati sau a ultimei dintre ele;

b) in celelalte cazuri, la data inscrierii in registrul comertului a mentiunii privind majorarea capitalului social al societatii absorbante.

In cazul fuziunii prin absorbtie, societatea absorbanta dobandeste drepturile si este tinuta de obligatiile societatii pe care o absoarbe, iar in cazul fuziunii prin contopire, drepturile si obligatiile societatilor care isi inceteaza existenta trec asupra noii societati astfel infiintate.

Lichidarea societatilor comerciale

Pentru lichidarea si repartizarea patrimoniului social, chiar daca in actul constitutiv se prevad norme in acest scop, sunt obligatorii urmatoarele reguli:

a) pana la preluarea functiei de catre lichidatori, administratorii continua mandatul lor

b) actul de numire a lichidatorilor sau sentinta care ii tine locul si orice act ulterior, care ar aduce schimbari in persoana acestora, trebuie depuse, prin grija lichidatorilor, la oficiul registrului comertului, pentru a fi inscrise de indata si publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea a IV-a.

Lichidatorii sunt datori, indata dupa preluarea functiei, ca impreuna cu administratorii societatii sa faca un inventar si sa incheie un bilant, care sa constate situatia exacta a activului si pasivului societatii si sa le semneze. Lichidatorii sunt obligati sa primeasca si sa pastreze patrimoniul societatii, registrele ce li s-au incredintat de administratori si actele societatii. De asemenea, ei vor tine un registru cu toate operatiunile lichidarii, in ordinea datei lor.

Bibliografie

Legea nr. 31 din 16 noiembrie 1990*) *** Republicată privind societatile comerciale

Manual Bazele contabilitatii

Mic dictionar al economiei de piata